

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, Χριστός Ανέστη.

Εορτών εορτή και πανηγυρίς εστί πανηγύρεων... Κι αλήθεια το γιορτάσαμε κι εφέτος πανηγυρικά κι εδώ και στην Ελλάδα. Και ο καιρός ευνοϊκός, ανοιξιάτικος, πολλοί οι οβελίες, από ό,τι ακούσαμε και είδαμε. Κι οι εκκλησίες γεμάτες κόσμο όλα καλά και ειρηνικά και χαρούμενα.

Τι μου έλειψε, Γιώργο μου, τι αναζήτησα και νοστάλησα; Τον ήχο της καμπάνας!

Βασικός ήχος στη ζωή του χτες. Και ο πένθιμος ήχος της Μεγάλης Εβδομάδας, που συνταιρίαζε και δημιουργούσε την ατμόσφαιρα, την πένθιμη ατμόσφαιρα των ημερών, αλλά και τον πανηγυρικό ήχο της καμπάνας μετά την Ανάσταση.

Οι καμπάνες της Πασχαλιάτικης γιορτής. Εκείνες οι χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες που, μαζί με τα κεριά και τις ευχές κάνουν τη νύχτα γιορτινή. Η καμπάνα όμως δεν ήταν μόνο συνοδεία πασχαλινή. Στο χτες και ιδιαίτερα στις μικρές κοινωνίες είχε ρόλο σημαντικό, πληροφοριακό. Η καμπάνα ενημέρωνε το θάνατο συντοπίτη, η καμπάνα πληροφορούσε για κίνδυνο, για συνάθροιση, για το σχολείο, στα μικρά χωριά και για τον αγροτικό ταχυδρόμο.

Και για τη λειτουργία της Κυριακής χτυπούσε τρεις φορές, να ειδοποιήσει τους καθυστερημένους. Κι είχε και διαφορετικό ήχο για κάθε περίπτωση. Πόση ζωή είχε η καμπάνα του χωριού και πόσες θύμισες για τους πολλούς από εμάς! Θυμάμαι με νοσταλγικά αισθήματα την καμπάνα του Εσπερινού, στο σούρουπο σαν φιλικό χαιρετισμό. Σταματούσαν οι γυναίκες ό,τι ασχολίες, έκαναν το σταυρό τους και πήγαιναν να ανάψουν το καντήλι. Κάτι τέτοιες σκηνές από τη ζωή του χτες, από την απλή, τη βουκολική ζωή, είναι εκείνες που κάνουν το χτες καλύτερο. Είναι από εκείνα που έδεναν τους ανθρώπους μεταξύ τους, έκαναν την κοινωνία. Γιατί οι άνθρωποι επικοινωνούσαν, μοιράζονταν και τη χαρά και τη λύπη. Και η Λαμπρή είχε το νόημα Λαμπρή, φωτεινή, χαρούμενη, ελπιδοφόρα. Το ίδιο τα Χριστούγεννα, γάμοι, γιορτάσια, πανηγύρια. Η ζωή απλή, αλλά οι άνθρωποι επικοινωνούσαν. Θυμάμαι από τα μικρά μου, το βράδυ γέμιζε η αγορά. Γιατί όλοι μετά τη δουλειά θα έβγαιναν στην αγορά, να μιλήσουν, να ιδωθούν, να κανονίσουν εργασίες και εργάτες για αύριο, να πιουν ένα καφέ, ένα κρασί να μιλήσουν.

Και τις Κυριακές η πλατεία γεμάτη με τα καλά τους και οι βόλτες πάνω κάτω για τους νέους. Η καμπάνα, κοινωνός και η ζωή απλή, αλλά αληθινή. Θυμίζει τον ποιητή που λέει.

«...δεν ζούμε τη μεγάλη - ζωή που ζούσαν άλλοι - μα είναι η μικρή ζωή μας - περισσότερο δική μας...»

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

...Ω, νάταν μπορεσάμενο να φύγω, να ξεφύγω
Στα παιδικά τα χρόνια μου και στους καιρούς εκείνους
Σε κείνο το απλό χωριό... να σπκωθώ στις φτέρνες

Να πω νερό απ' τη βρύση μας, ν' ακούσω την καμπάνα,
Για το σχολείο, για τη γιορτή, για ξόδι συντοπίτη....

Να ξαναδώ τη λεύκα μας 'κει πέρα στο μετόχι,

Να ξαναδώ τα χρώματα του δειλινού στη Δύση.

Να με ξυπνήσει ο κόκορας, να κόψω δυο σταφύλια

Να τα ξεπλύνω στο νερό του σούγλου στο πηγάδι.

Να ξαναζήσω τα παλιά... κείνα τα πρωτοβρόχια,

Του ήλιου το χαιρετισμό σαν φεύγει εκεί στο κάστρο....

Και μου 'μεινε παρηγοριά να πάω στο κοιμητήρι....

Να ξεχαστώ μες στους σταυρούς... να επικοινωνήσω

Με γονικά, με συγγενείς, με παιδικούς μου φίλους....

Με τη ζωή που έφυγε, με τη ζωή που φεύγει....

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αληθώς Ανέστη ο Κύριος, Γρηγόρη.

Ζήσαμε ευτυχισμένοι ακόμη μια Ανάσταση, μια Λαμπρή και με την ευκαιρία να ομολογήσω πως δεν μ' αρέσει η λέξη Πάσχα. Δεν είναι ελληνική και δεν εκφράζει το μεγαλείο της Ανάστασης, ούτε την ομορφιά της Λαμπρής.

Στον Ιουδαϊσμό καθιερώθηκε ως ανάμνηση της Εξόδου, που ελευθέρωσε τους Εβραίους από την αιγυπτιακή δουλεία.

Στο Σίδνεϊ ήταν εντυπωσιακή και φέτος η αφοσίωση της παροικίας μας, που γέμισε ασφυκτικά

τις εκκλησίες μας, στην Ορθοδοξία, στα έθιμα και στις παραδόσεις του ελληνικού λαού.

Σαν άτομο που γεννήθηκε και γέρασε σε μεγάλες πόλεις, Αλεξάνδρεια, Κάιρο, Αντελάντ και Σίδνεϊ, πραγματικά ζηλεύω εσένα και όσους ζήσατε σε χωριά της πατρίδας μας. Το νιώθω στα κείμενά σου, που φωτογραφίζουν με έντονα χρώματα τη βουκολική ζωή στο χωριό, νιώθω τη νοσταλγία σου για το χτες όπου σαν νεαρός απολάμβανες ακόμη και τον ήχο της καμπάνας.

Πριν μερικά χρόνια είχα την καλή τύχη να γιορτάσω την Ανάσταση στο Αργοστόλι της Κεφαλλονιάς, που δεν είναι χωριό, με τον Γιώργο και τη Νάταλι Μεσσάρη. Ο εορτασμός της Λαμπρής ήταν διαφορετικός από αυτόν που γνώριζα, με τα τοπικά έθιμα όπως «το σπάσιμο της στάμνας».

Στην Αλεξάνδρεια, το σπίτι μας ήταν πολύ κοντά στον ιστορικό πατριαρχικό ιερό ναό του Αγίου Σάββα και ο ήχος της καμπάνας του γέμιζε το σπίτι και τις καρδιές μας.

Τον μοναδικά χαρούμενο ήχο της καμπάνας, όταν αναγγέλει ευτυχή γεγονότα, όπως την Ανάσταση, δεν μπορεί ν' αντικαταστήσει κανένα μουσικό όργανο και ο πένθιμος ήχος δεν αφήνει κανέναν ασυγκίνητο, είτε έναν θάνατο αναγγέλλει, είτε τον θρήνο στον Επιτάφιο.

Στα Χανιά της Κρήτης, το σπίτι που με φιλοξενούσε τότε ήταν ακριβώς απέναντι στον ιερό ναό του Ευαγγελισμού στη Χαλέπα και κάθε Κυριακή ο ήχος της καμπάνας του με προκαλούσε να ντυθώ με «τα καλά μου» για να εκκλησιαστώ με την κοπέλα μου.

Στο Σίδνεϊ δεν απολαμβάνω συχνά τον ήχο της καμπάνας και όπως εσένα τον νοσταλγώ, ειδικά όταν τον δημιουργεί με μαστοριά ένας έμπειρος καμπανοκρούστης και σου χαϊδεύει τ' αυτιά με το μήνυμα ότι όλα είναι καλά στη ζωή σου.

Και του χρόνου φίλε μου Γρηγόρη και φίλοι μας αναγνώστες, να' μαστε καλά να γιορτάσουμε την Ανάσταση του Ιησού και της Ελλάδας μας...

Πρόκειται για μία πραγματικά ιστορική φωτογραφία, την οποία έχει αναρτήσει στην σελίδα του στο facebook, ο Εξωραϊστικός Μορφωτικός Σύλλογος Ν.Χώρας. Είναι η καμπάνα που φτιάχτηκε για την εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου και η χρονολογία της φωτογραφίας είναι το μακρινό 1915, 103 χρόνια πριν.